

Handläggare: Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-05-25, p. 7

Tertialrapport Tertial 1 2021 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande;

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 1 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Mikael Nyberg
Avdelningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 142,4 mnkr, d.v.s. ett utfall i nivå med budget. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 283,1 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 140,7 mnkr vilket ger en prognos avseende nettoutfallet om 142,4 mnkr.

Förvaltningen avvaktar fortsatt med tillsyn inom ett fåtal områden för att underlätta för stadens småföretagare samt för att minimera risken för spridning av covid-19, även om merparten av tillsynen har kunnat återstartas. Uppdraget om att kontrollera trängsel på serveringsställen kräver extra resurser och finansieras med den statliga ersättningen. Införande av efterhandsdebitering för livsmedelsavgifter påverkar förvaltningens ekonomi under 2021. Förvaltningen bedömer dock att nämnden har möjlighet att bära det förväntade intäktsbortfallet under 2021 samt att den högre självfinansieringsgraden återställs från och med år 2022.

Överförda livsmedelskontroller, som fakturerades 2020 men inte kunde utföras, kommer att hanteras under 2021.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Giftfria förskolor och skolor.* Den befintliga vägledningen för kemikaliesmart förskola och tillhörande webbutbildning har uppdaterats. Arbetets inriktning har också breddats och en vägledning för skolor och fritidshem är under framtagande i dialog med utbildningsförvaltningen. Vägledningen kommer att göras digital och vara tillgänglig för såväl kommunala som fristående skolor.
- *Samordning biologisk mångfald, stärkt naturskötsel.* Förvaltningen har anställt en ekolog som ska arbeta med samordning av genomförandet av handlingsplanen för biologisk mångfald. Arbetet med att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald pågår. En stor del av åtgärderna kommer att ha fokus på att förstärka den ekologiska skötseln av naturmarken. Förvaltningen har även tagit fram en utbildning i ekologisk skötsel av naturmark som under våren kommer att utvecklas till en digital utbildning.
- *Transportcentrum, ökad elektrifiering av fordonsflottan och övergång från fossila drivmedel.* Förvaltningen hjälper löpande till med fordonskrav vid olika typer av transportupphandlingar som genomförs av andra förvaltningar och bolag vid förfrågan. Ytterligare en person har anställts för att jobba uteslutande som upphandlingsstöd. En plan för hur arbetet med upphandlingsstöd ska bedrivas de kommande åren har tagits fram. Förvaltningen har även engagerat sig i Elektrifieringspakten och påbörjat arbetet med att ta fram en laddplan. En informationskampanj om biodrivmedel ”Byt bränsle!” lanserades under våren.
- *Digitalisering, kommunikation, information och klimatpakten.* Förvaltningen fortsätter genomförandet av aktiviteter utifrån den färdplan för digitalisering

som tagits fram. En konsult som ska fungera som processtöd i digitaliseringsarbetet har upphandlats. Under tertial ett har arbetet med e-utbildningar intensifierats. Ett antal olika områden har identifierats och prioriterats. En e-utbildning kring naturskötsel riktad till stadens verksamheter och entreprenörer inom området har upphandlats av förvaltningen och produktion har påbörjats. Klimatpakten växer och mer personalresurser har avsatts för verksamheten. Kopplat till det har C40-initiativet CBCA (City Business Climate Alliance) tillkommit med särskilda satsningar kring klimatpåverkan från företagstransporter, främst godstransporter.

- *Målpunkter i naturreservat och handlingsplan för bad.* Inom ramen för ”Friluftslivets år” planerar förvaltningen att ta fram och kommunicera målpunkter och utflyktsmål i naturreservaten inför sommaren. Förvaltningen har också påbörjat arbetet med att ta fram en handlingsplan för nya badplatser. Arbetet sker i nära samarbete med berörda förvaltningar och bolag i staden. Planen förväntas vara klar samt avrapporteras till nämnden i sin helhet innan sommaren 2022.
- *Handlingsplaner mot mikroplast och för minskad plastanvändning.* Handlingsplanen för minskad plastanvändning har bytt namn till handlingsplan för hållbar plastanvändning, för att ta ett helhetsgrepp om plastfrågan. Fokus behöver även ligga på ökad insamling och materialåtervinning av plast. Förutom åtgärder innehåller planen en plaststrategi som ska vara vägledande för förvaltningar och bolag. Handlingsplanen har skickats på kontorsremiss under våren och presenteras för nämnden kring sommaren. Genomförandet av handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast fortgår och information om genomförda åtgärder presenteras löpande på miljöbarometern. Förvaltningen fortsätter att lansera planen, senast för stadsdelarnas miljösamordnarnätverk.
- *EU-projekt och innovation.* Förvaltningen leder det innovativa Vinnovafinansierade projektet iWater där

realtidsmätning av vattenkvalitet via sensorer testas. Förvaltningen deltar tillsammans med idrottsförvaltningen och trafikkontoret i det Formasfinansierade projektet MASSA som syftar till att undersöka hur massor kan återvinnas på ett sätt som främjar gestaltning och biologisk mångfald i stadens vatten. Förvaltningen deltar också i Drizzle, ett av VINNOVA:s åtta kompetenscentrum för forskning. Syftet är att utveckla banbrytande, forskningsbaserade dagvattenlösningar som minskar risken för översvämningar i städer och som minimerar föroreningsbelastningen på sjöar och vattendrag. Inom EU:s satsning Green Deal har två projektansökningar lämnats in; EPICS (Energy Positive and Inclusive Cities) med målet att påskynda omställningen till hållbart byggande ur klimatsynpunkt samt RestorAction (Nature-based Solutions for Restoring Ecosystems and Upscaling Transformative Action Towards Climate Neutrality) med målet att påskynda arbetet med att säkra och återställa biologisk mångfald och återhämtning av ekosystemtjänstfunktioner samt att mildra och anpassa städer till klimatförändringar. Förvaltningen har medverkat i att ta fram stadens Climate City Contract med Viable Cities samt flera andra städer. Syftet med denna avsiktsförklaring är att markera starten för ett gemensamt utvecklingsarbete med syfte att stödja staden i sitt arbete att genomföra miljöprogram och Klimathandlingsplan samt söka ytterligare EU-finansiering. För att ytterligare stödja detta arbete har även en ansökan lämnats in till Viable cities "Klimatneutrala Stockholm 2030".

- *Utredningsgrupp för riktad tillsyn av fastighetsägare.* Utredningsarbetet är påbörjat och en projektplan har tagits fram. Arbetet fortskrider enligt plan. En leverantör har upphandlats för genomförande av en enkät till fastighetsägare som äger hyreshus inom de socioekonomiskt svagare områdena avseende byggnadernas status. Resultatet från enkäten ska utgöra del i granskningen av egenkontrollen hos fastighetsägare samt utgöra del av underlaget i den fortsatta utredningen under året.

- *Samordningsansvar för att motverka nedskräpning av sjöbottnar.* Förvaltningen har påbörjat samordningsarbetet för att motverka nedskräpning av sjöar, vattendrag och kustvatten och har format styrgrupp samt arbetsgrupp med berörda aktörer i staden. Arbetet kommer att summeras i en rapport som presenteras för miljö- och hälsoskyddsnämnden efter årsskiftet 2021/2022.
- *Miljö- och klimatmärkning för inköpssystem och uppföljning av kranmärkning.* Under året kommer förvaltningen att bistå serviceförvaltningen i att utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatmärkning för stadens inköpssystem. Förvaltningen kommer exempelvis bidra med hur kemikaliesmarta val kan definieras och märkas. Förvaltningen har också påbörjat planeringen av arbetet med att följa upp andelen kranmärkta verksamheter i staden.
- *Klimatomställning, ökat stöd till förvaltningar och bolag – fossilfria byggarbetsplatser och minskat byggavfall.* Förvaltningen bistår stadens byggande bolag och förvaltningar med att utveckla klimatberäkningar för byggmaterial inför kommande lagkrav 1 januari 2022, samordna utvecklingsarbete mot ett mer cirkulärt byggande samt kravställning för att öka andelen fossilfria arbetsmaskiner.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafiknämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig*

bebyggelse med krav på minst 20 % laddplatser.

Arbete pågår. Projektplan och disposition för riktlinjer finns framtagna. Möte med förvaltningar och bolag för synpunkter och önskemål har genomförts.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genomföra en uppföljning av kranmärkningen av stadens verksamheter. Förvaltningen har påbörjat planeringen av arbetet med att följa upp andelen kranmärkta verksamheter i staden.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel. Arbetet med att ta fram en kravspecifikation för naturskötsel har påbörjats. Arbetet kommer att ske i samverkan med trafikkontoret och några utvalda stadsdelar.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden ta fram en handlingsplan för hur långsiktiga investeringar i solpaneler på stadens fastigheter skulle kunna användas för att såväl minska stadens energikostnader och reducera stadens fossila avtryck. Arbete pågår. Projektdirektiv och projektplan finns framtagna och arbetet har påbörjats.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska implementera handlingsplan för minskad plastanvändning. Handlingsplanen är ännu inte beslutad utan förväntas presenteras för miljö- och hälsoskyddsnämnden kring sommaren 2021 för vidare politisk behandling under hösten. Ett förberedande arbete för implementering görs genom att förslaget till handlingsplan och de åtgärder som den innehåller förankras med de ansvariga nämnderna och bolagen under framtagandet.*

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stads Parkerings AB ta fram nya mål och handlingsplaner för publik laddinfrastruktur efter 2022. Arbete pågår.*

Elektrifieringspakten inkluderas i arbetet.

- *Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ska leda, samordna och under 2021 påbörja etableringen av en ny kulturplats i Snösätra industriområde i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden och i dialog med aktörerna i Snösätra. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd arbetar nu med att ta fram en organisation för uppdragets genomförande. Miljöförvaltningen kommer att delta och bidra på kommande projektmöten under året.*
- *Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden kartlägga utbildningsbehov kopplade till stadens mål om att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad 2040 och en fossilbränslefri organisation 2030. Arbetsmarknadsnämnden kommer att upphandla konsult för kartläggningen. Förvaltningen har bistått arbetsmarknadsförvaltningen med förslag på sakområden där utbildningsbehov kan vara aktuellt samt förslag på vilka enheter i staden som bör intervjuas i kartläggningen av utbildningsbehov.*
- *Exploateringsnämnden ska, tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering. Förvaltningen har påbörjat arbetat med att uppdatera listan med markföroreningar (EBH-stödet) som årligen bl. a behöver uppdateras med uppgifter om genomförda saneringar. Listan omfattar fler än 3000 objekt, och fokus för uppdateringen har varit riskklass 1 och 2 objekt. Nästa steg i arbetet är att informera om vad uppdateringen inneburit, att klargöra vilka objekt som ska ingå i det fortsatta arbetet och att bestämma upplägg och tidplan för det fortsatta arbetet tillsammans med exploateringskontoret.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden,*

stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. Miljöförvaltningen deltar aktivt i framtagandet av handlingsplanen genom deltagande i arbetsgrupper och i styrgruppen för arbetet. Nästa steg i förankringsprocessen är att planen skickas på kontorsremiss inom staden.

- *Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden, utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatmärkning för inköpssystem med tillhörande arbetssätt. Under året kommer förvaltningen att bistå serviceförvaltningen i att utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatmärkning för stadens inköpssystem. Förvaltningen kommer exempelvis bidra med hur kemikaliesmarta val kan definieras och märkas.*
- *Kommunstyrelsen ska med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser initiera ett projekt med EU-finansiering som ska möta behoven i klimatomställningen. Förvaltningen har lämnat in ansökan för projektet EPICS. Förutom miljöförvaltningen deltar från staden Svenska Bostäder, SISAB, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.*
- *Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda upphandlingskrav gällande måltidstjänster i syfte att minska miljö- och klimatpåverkan. Under 2020 har ett förslag till generell kravställning för stadens måltidsupphandlingar som inkluderar klimatkrav tagits fram av kategoriteam måltider och livsmedel där förvaltningen ingår. Arbetet ska slutföras under 2021.*
- *SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i Miljöbyggnad Silver*

och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogram tillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden. Uppdraget bedöms omfatta nyproduktion av skolor och förskolor. SISAB har färdigställt en första jämförelse mellan Miljöbyggnad Silver och miljöprogrammet.

- *Utbildningsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp. Planering för kampanjen har påbörjats. Lansering beräknas till november-december.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta en kostsamordnande funktion med ansvar för samordning och styrning av livsmedel. Stadsledningskontoret har ännu inte efterfrågat något stöd.*
- *Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden förslå organisationsförbättringar i tillstånd- och tillsynsprocesser i syfte att erbjuda en sammanhållen och förenklad myndighetsutövning. I detta ska särskilt beaktas samverkan mellan tillståndsverksamheten och stadens alkohol, narkotika, doping och tobaksförebyggande (ANDT) arbete. Förvaltningen kommer under året att utveckla de gemensamma tillsynsinsatserna i staden, bl.a. genom samarbete med tillståndsmyndigheten. Vidare kommer kontaktcenter nyttjas i större utsträckning, i linje med projektet ”rätt väg in”.*

Extra medel:

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 130,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,6 mnkr för vattenförbättrande åtgärder (från central medelsreserv 2). Den sammanlagda nettobudgeten efter avstämningsärendet uppgår till 134,9 mnkr.

Av de erhållna medlen ur central medelsreserv så kommer 2 mnkr av dessa att användas av Stockholm Vatten AB för

vidare utredning av lokala åtgärdsprogram (LÅP-åtgärder).
Övriga medel kommer att användas av förvaltningen för

- Framtagande av lokala åtgärdsprogram för Strömmen och Lilla Värtan: 0,8 mkr
- Färdigställande av 13 lokala åtgärdsprogram: 1,5 mkr.
- Genomföra uppföljande utredning av fällningen i Brunsviken, Djurgårdsbrunnsviken och Sicklasjön: 0,3 mkr.

I samband med Kommunstyrelsens godkännande av årsredovisning 2020 med uppföljning av budget för Stockholms stad erhöll nämnden ytterligare 7,5 mnkr i godkänd ombudgetering för att utföra släpande livsmedelskontroller från 2020.

Bilagor

1. SLK:s blankettset

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	12
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	16
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	16
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	17
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	18
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	19
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	20
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	21
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	22
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	22
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	24
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	25
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	27
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	28
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	37
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	37
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	40
Uppföljning av ekonomi	44
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	44
Investeringar.....	46
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	46
Särskilda redovisningar	46
Konsekvenser av covid-19-pandemin	46

Sammanfattande analys

I tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 142,4 mnkr, vilket ger en prognos i nivå med budget. Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 130,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,6 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. I samband med Kommunstyrelsens godkännande av årsredovisning 2020 med uppföljning av budget för Stockholms stad erhöll nämnden ytterligare 7,5 mnkr i godkänd ombudgetering för att utföra släpande livsmedelskontroller från 2020. Den sammanlagda nettobudgeten till tertialrapport 1 uppgår till 142,4 mnkr.

Avseende nämndens verksamhetsmässiga resultat så når nämnden i stort uppsatta mål, även om effekter av den pågående pandemin påverkar förvaltningens verksamhet inom ett flertal områden. Tillsynen fortgår enligt plan även om vissa förseningar föreligger, dels på grund av den uppgradering av förvaltningens ärendehanteringssystem som genomfördes vid årsskiftet och som medför vissa driftstörningar och behov av resurser för anpassning, dels på grund av att viss tillsyn inte kan utföras med hänsyn till pågående pandemi. Förvaltningen fortsätter också med tillsynen avseende trängsel på serveringsställen utifrån lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Under våren har en tillfällig enhet, med extra personella resurser, bildats för att samla denna tillsyn som tidigare delades mellan tillsynsavdelningarna. Detta har förenklat styrningen och uppföljningen av trängselutredningarna och ger också bättre planeringsförutsättningar för ordinarie tillsyn.

Förvaltningen förbereder, i enlighet med beslut i miljö- och hälsoskydds-nämnden i april, också för införandet av efterhandsdebitering av livsmedelskontrollens avgifter. Den 1 april 2021 trädde en ny förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter i kraft. Genom förordningen förändras regelverket för finansieringen av livsmedelskontrollen. Den stora skillnaden är att dagens system med forskottsdebiterade årliga avgifter ersätts med ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Förvaltningen har utvärderat möjliga alternativ och kommit till slutsatsen att den bästa lösningen är att efterhandsdebitering tillämpas fullt ut från och med 2022, men att åtgärder vidtas redan under 2021 för att förebygga att avgifter tas ut av verksamheterna under innevarande år för kontroll som inte kommer att kunna utföras. Efterhandsdebitering ska vara fullt tillämpat i samtliga kommuner senast 2024, men förvaltningen ser att en övergång så snart som möjligt vore önskvärd, både ur verksamhetsmässigt och ekonomiskt hänseende. Även näringslivet har uttryckt önskemål om att efterhandsdebitering ska införas så snart som möjligt.

Klimatarbetet fortgår med oförminskad intensitet och bland annat har en första uppföljning av klimathandlingsplanens utsläppsbeding genomförts under våren. Förvaltningen har fortsatt en viktig roll i stadsplaneringen, och omfattande arbete har gjorts kopplat till detaljplanen för Lövstaverket.

Implementeringen av handlingsplanen för biologisk mångfald har påbörjats, och arbete med stadsdelsvisa åtgärdsprogram med konkretisering av fysiska åtgärder pågår. Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster fortgår och under våren har åtgärdsprogram för Drevviken, Långsjön och Råcksta träsk antagits.

Förvaltningen fortsätter också arbetet med digitalisering utifrån förvaltningens digitala färdplan. Under våren har ett processtöd upphandlats för att bistå i arbetet med de förstudier

förvaltningen har identifierat. Arbetet med e-utbildningar fortlöper och exempelvis är en e-utbildning om naturskötsel under framtagande. Under våren lanserades också den app, ”Luft Sthlm”, som ger information om luftkvaliteten i staden.

Avdelningen Livsmedelskontrollen

Livsmedelskontrollen kommer under året att fokusera på att hantera den kontrollskuld som förts över från 2020.

En ny tillfällig enhet har under våren inrättats på förvaltningen och den är organiserad under livsmedelskontrollen. Enheten har tagit över all trängseltillsyn som förvaltningen bedriver, och den beräknas finnas kvar så länge nämnden har ansvaret för trängseltillsyn av serveringar. Under året har cirka 1200 inspektioner genomförts där andelen med brister är 34 procent. Andelen brister har stadigt legat på ungefär samma nivå sedan tillsynen påbörjades under 2020. Cirka 90 verksamheter har under året förelagts med vite och av dessa har 23 stycken inte åtgärdat påtalade brister och vitet har överlämnats för utdömande.

Arbetet med matfusk fortsätter under året, och under våren granskades livsmedelskontrollen av EU-kommissionen som en del av revisionen av hur Sverige hanterar kontrollen av matfusk.

Förvaltningen förbereder, i enlighet med beslut i miljö- och hälsoskydds-nämnden i april, också för införandet av efterhandsdebitering av livsmedelskontrollens avgifter.

Avdelningen Hälsoskydd

Införandet av ett uppdaterat ärendehanteringssystem vid årsskiftet har påverkat tillsynsarbetet på avdelningen i hög grad. Mer personella resurser än förväntat har behövts till anpassningsarbete, och en successiv utveckling av funktionaliteten i systemet har i viss mån påverkat produktiviteten. Positivt är dock att med det nya systemet har e-tjänsten för klagomål på störningar i bostäder kunnat uppgraderas och göras mer användarvänlig för medborgarna. Inflödet av klagomål på störningar i bostäder har fortsatt att öka under perioden, sannolikt som en följd av att människor fortsatt vistas hemma till följd av covid-19. Detta tillsammans med den tillfälligt minskade produktiviteten har gjort att balansen av klagomålsärenden åter har ökat.

Avdelningen är fortsatt involverad i trängseltillsynen på serveringsställen, dock inte i samma höga utsträckning som under 2020. Arbetet med trängseltillsyn, som också förstärkts av extra personella resurser, har nu samlats under en trängselenhet på avdelningen för livsmedelskontroll. Arbetet med budgetuppdraget ”Utredningsgrupp för riktad tillsyn av fastighetsägare” är påbörjat under perioden. En inventering av underhållsbehov på hyreshus i socioekonomiskt utsatta genomförs under våren, liksom analys och utvärdering av urvalsmetoder och metodik för tillsynen. Samverkan med berörda stadsdelar och fackförvaltningar liksom med andra berörda myndigheter kommer att göras under året.

Avdelningen Plan och miljö

Förvaltningen deltar i stadsplaneringen i en hög takt trots pågående pandemi. Några av de större projekt som har påbörjats eller utvecklats under första kvartalet och där förvaltningen haft en bidragande roll är detaljplanen för Lövstaverket samt ett antal program i söderort bland annat för Södertäljevägen, Fruängen och Gullmarsplan. Projektet Hållbarhet blir standard har tagit fram en första skiss på analysmetod samt principer för samverkan och de medverkande städerna har identifierat hållbara lösningar från pilotprojekt som både har blivit standard och som borde bli standard..

Tillsynen bedrivs, trots uppgradering av ärendehanteringssystemet samt den pågående pandemin, i enlighet med tillsynsplanen. Viktigare insatser har varit att påbörja ett mer proaktivt arbete med förorenade områden, bereda nämndens svar på en omfattande prövning av Lövsta kraftvärmeverk samt en uppföljning av åtgärdsprogrammet för omgivningsbuller.

Förvaltningen har under perioden aktivt deltagit i stadens klimatarbete. Bland annat har uppföljning av klimathandlingsplanens utsläppsbeding testas för första gången. Förvaltningen ser ett behov av att fortsatt bistå stadsledningskontoret med vidareutveckling av processen för uppföljning liksom vidareutveckling av stödmaterial till genomförandeansvariga. Förvaltningen har också kartlagt kvarvarande oljeanvändning för uppvärmning i stadens organisation och bistått berörda förvaltningar och bolag med att ta fram planer för att fasa ut oljeanvändningen. Förvaltningens fleet management-funktion har även säkerställt att stadens fordonsflotta består av 99 procent miljöbilar, samt att andelen laddbara fordon ökar. Transport av anläggningsmassor utgör också en stor del av transportererna inom staden. Här har förvaltningen medverkat i att ta fram en Regional plan för cirkulär och resurseffektiv hantering av massor.

Samtliga fullmäktiges aktiviteter och övriga budgetuppdrag har påbörjats eller är i planeringsskedet.

Avdelningen Miljöanalys

Implementeringen av handlingsplanen för biologisk mångfald har påbörjats främst genom framtagande av åtgärdsprogram för biologisk mångfald i vilka de fysiska åtgärder som behöver vidtas för att gynna den biologiska mångfalden konkretiseras. En samordnare för arbetet med handlingsplanen har anställts. Den utbildning som förvaltningen har tagit fram gällande ekologisk skötsel av naturmark kommer att göras om till en webbaserad utbildning för att kunna nå ut till fler målgrupper. Förvaltningen har även påbörjat arbetet med att ta fram en kravspecifikation för ekologisk skötsel som kan användas vid upphandling av entreprenader.

Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP) fortskrider. Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärdsgenomförande genom styrgruppen och samordningsgruppen för god vattenstatus.

Genom kemikaliecentrum erbjuds stadens verksamheter stöd och vägledning. Utredningar och analyser av material genomförs för att identifiera effektiva arbetssätt, relevanta krav på

produkter och kemikaliesmarta val. Särskilt kan nämnas att arbetet med kemikaliesmarta skolor och förskolor har gått in i en ny fas. Den befintliga vägledningen för kemikaliesmart förskola och tillhörande webbutbildning har uppdaterats. Arbetets inriktning har också breddats och en vägledning för skolor och fritidshem är under framtagande i dialog med utbildningsförvaltningen.

En handlingsplan för hållbar plastanvändning är under framtagande. Dialog har förts med stadsledningskontoret samt de mest berörda förvaltningarna och bolagen. En kontorsremiss är ute under våren och ett förslag på handlingsplan kommer att presenteras för miljö- och hälsoskyddsnämnden kring sommaren.

Avdelningen SLB-analys

Förvaltningen ansvarar för övervakning av luftkvalitet, genomför utredningar på uppdrag av såväl företag som statliga och kommunala myndigheter samt bedriver forskning inom luftföroreningsområdet. Förvaltningen utför kontinuerliga mätningar av luftkvaliteten i Stockholm och driver Östra Sveriges Luftvårdsförbund regionala luftövervakningssystem.

I början av januari kontaktades förvaltningen av Södertörns brandförsvar med anledning av brand i en soptipp i Kagghamra, Botkyrka kommun. Branden orsakade en omfattande rökutveckling. Den 7 januari påbörjades mätningar av brandröken med mobil utrustning. Höga halter partiklar mättes upp. Två kontinuerliga mätstationer upprättas i närbelägna bostadsområden, en prognosmodell togs fram för halter kommande två dygnen för att boende och skolor/förskolor skulle kunna planera när de skulle kunna vistas ute. Vidare upprättades mätutrustning för att mäta olika toxiska ämnen. Botkyrka kommun har vidtagit åtgärder med stöd av det mätunderlag som förvaltningen presenterat för att minska exponeringen av den ohälsosamma brandröken. Rökutvecklingen upphörde i slutet på februari och alla mätningar är nu avslutade. Däremot utförs nu depositionsberäkningar för att bistå med underlag om nedfall från brandröken kan ha påverkat mark grödor.

Luftföroreningshalterna varierar mellan åren till följd av meteorologiska variationer. Vintern har varit kallare och trafikkontoret har lagt ut mer sand jämfört med förra vintern och tidig vårstädning har försvårats av frostnätter långt in i april. Halterna av partiklar (PM10) är av den anledningen betydligt högre 2021 jämfört med samma period 2020, men troligtvis klaras miljökvalitetsnormerna även om det inte är troligt att miljökvalitetsmålen nås.

Vad gäller kvävedioxid så är halterna fortsatt låga. Förnyelse av fordonsflottan har stor betydelse för den positiva nedåtgående trenden de senaste åren. Det finns mycket goda förutsättningar för att klara miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid 2021. Det är även troligt att miljökvalitetsmålen klaras i huvudsak.

”Luft Sthlm”, en app för mobiltelefoner som ger information om luftkvaliteten, tillgängliggjordes för medborgare och företag under april.

Avdelningen Kommunikation

Kommunikationsavdelningen, som bildades i oktober 2020, har påbörjat arbetet med att utveckla organisation och arbetssätt. Exempel är att en gemensam redaktion för förvaltning och utveckling av förvaltningens ansvar på stadens webbplattformer har startats.

Former för samarbete inom förvaltningen liksom med staden har etablerats. Ett exempel är samarbetsformer med stadsledningskontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB inom det gemensamma uppdraget om samordnad klimat- och miljökommunikation, där även en workshop för berörda förvaltningar och bolag har genomförts.

Genomförande av beslutade insatser i verksamhetsplan och budget har planerats och nya behov av kommunikationsinsatser från framförallt övriga avdelningar inom förvaltningen har identifierats. Exempel på insatser där genomförande har påbörjats är informationsinsatsen till båtägare: ”hållbart båtliv”, e-utbildning inom naturskötsel, koncept för applikationen ”luft Sthlm” och webbsidor för tjänsten ”byt bränsle”.

Avdelningen Verksamhetsstöd

Planeringen inför förvaltningens återflytt till nyrenoverade lokaler i Tekniska nämndhuset fortgår. Fokus ligger på att säkerställa att det blir en så bra och ändamålsenlig arbetsmiljö som möjligt, inom ramen för det gemensamma konceptet för nya Tekniska nämndhuset. Enligt tidplanen kommer miljöförvaltningen att flytta in våren 2022.

Övergången till en ny version av ärendehanteringssystemet Ecos skedde enligt plan under jul- och nyårshelgen 2020/2021. Arbetet har varit resurskrävande, och ett stort anpassningsarbete har också utförts av berörda avdelningar. Under våren har arbetet fortsatt med fokus på bl.a. färdigställande av viss funktionalitet i systemet, utbildning av medarbetare, förändring av processer och arbetssätt samt integration till ekonomisystemet Agresso.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser för att främja ett gott bemötande både internt och externt, samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en viktig del i förvaltningens verksamhet - för att underlätta för alla, oavsett bakgrund, att på ett enkelt sätt ta del av nämndens beslut och information. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten, praktikplatser och Stockholmsjobb men nämndens högt specialiserad verksamhet tillsammans med begränsad tillgång till handledningstid påverkar möjligheterna att bereda platser. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har liksom övriga nämnder anmodats att höja målet för tillhandahållna platser för feriejobb, och förvaltningen justerar därför det mål som sattes i verksamhetsplanen något, från tolv till fjorton platser. Att antalet inte utökas ytterligare beror på att förvaltningen vill säkerställa att samtliga platser kan tillhandahållas på ett fullgott och, ur smittspridningshänseende, säkert sätt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal tillhandahållna platser för feriejobb	0 st			0	14 st	14 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
● Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			2	2	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
● Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	2			3	6	6	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
● Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st	0 st		0 st	9 000 st	Tertial 1 2021
Analys								
De feriearbetande ungdomar som förvaltningen bereder plats för avlönas genom berörd stadsdelsförvaltning och eftersom indikatorn "Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi" enbart ska rapporteras om förvaltningen själv avlönar ungdomarna är årsmålet för denna indikator satt till noll.								

Nämndmål:

1.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen eftersträvar en god samverkan med universitet och högskolor dels som ett led i att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt och dels i kunskapshöjande syften för att kunna ta del av relevanta forskningsresultat och ha en möjlighet att påverka fokus för

verksamhetsnära forskningsområden. Bland annat medverkar förvaltningen i det kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet och förvaltningen är också projektledare för projektet iWater som rör realtidsmätning av vattenkvalitet där förvaltningen samarbetar med bland annat Kungliga Tekniska Högskolan. Inom det strategiska partnerskapet mellan staden och Stockholms universitet har ett antal områden identifierats avseende gemensamma utvecklingsinsatser kring miljö och klimat. Ett antal dialoger kommer genomföras under våren.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Mot bakgrund av spridningen av covid-19 har miljöförvaltningen sedan våren 2020 haft en viktig roll i att kontrollera att serveringsställen följer gällande regler om att hålla distans för att minska risken för smittspridning utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Tillsynen i stort syftar också till att säkerställa att boende och besökare i Stockholm kan vistas i trygga och säkra miljöer. Nämnden är också delaktig i stadens risk- och sårbarhetsarbete med ett särskilt ansvar för miljö- och hälsofrågor.

Nämndmål:

1.2.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen utför kontinuerligt kontroll av stadens livsmedelsverksamheter för att upptäcka avvikelser och följa upp dessa med syfte att säkra livsmedel saluhålls och serveras i staden. I början av året prioriteras de överförda kontrollerna från 2020.

Förvaltningen förbereder, i enlighet med beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden i april, också för införandet av efterhandsdebitering av livsmedelskontrollens avgifter.

Den stora skillnaden är att dagens system med förskottsdebiterade årliga avgifter ersätts med ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Förvaltningen har utvärderat möjliga alternativ och kommit till slutsatsen att den bästa lösningen är att efterhandsdebitering tillämpas fullt ut från och med 2022, men att åtgärder vidtas redan under 2021 för att förebygga att avgifter tas ut av verksamheterna under innevarande år för kontroll som inte kommer att kunna utföras.

Bortfall av intäkter blir 5,4 mnkr år 2021. Återgång till full finansiering av kontrollen från år 2022. Bortfallet av intäkter beror på att på att de verksamheter som flyttas till efterhandsdebitering år 2021 inte bidrar till finansieringen av den kontroll som utförs på de verksamheter som kvarstår med årliga avgifter 2021. Storleken på intäktsbortfallet 2021 beror på att majoriteten av alla verksamheter flyttas till efterhandsdebitering under året.

Nämndmål:

1.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens information ska vara korrekt och lättillgänglig

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska vara lätt att nå och lätt att ta till sig, för både invånare och verksamheter. Den som söker och tar till sig informationen ska uppleva att den är lätt att hitta och navigera i, att den är begriplig och förstå hur den kan användas.

Under årets första tertial har inventering, prioritering och planering för året skett. Exempel på insatser som redan har påbörjats är utveckling av redovisningar på Miljöbarometern, uppstart av produktion av e-utbildning inom naturvård samt upphandling av nya utbildningar inom klarspråk för anställda inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

◆ Uppfylls delvis

Tillsynen i stadens skolor och förskolor visar på brister fram för allt avseende buller och ventilation. Tillsynen verkar för att dessa brister succesivt åtgärdas och att inomhusmiljön för stadens barn i alla skolor och förskolor ständigt förbättras. Tillsynen bedrivs systematiskt i alla delar av staden, inom såväl privata som kommunala verksamheter. I tillsynen beaktas barnens behov mot bakgrund av forskning och beprövad erfarenhet, som är könsneutral. Någon skillnad mellan pojkars och flickors behov görs inte i tillsynen.

Utbrottet av covid-19 påverkar verksamheter och fastighetsägares arbete för att åtgärda brister i byggnader som miljöförvaltningen påtalar i tillsynen. En konsekvens av detta är att befintliga brister avseende framför allt buller och ventilation kommer påverka barnen under längre tid innan åtgärder vidtas än om situationen varit normal.

Vägledningen för kemikaliesmart förskola och tillhörande webbutbildning har också uppdaterats. Arbetets inriktning har breddats och en vägledning för skolor och fritidshem är under framtagande i dialog med utbildningsförvaltningen.

Nämndmål:

1.3.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

◆ Uppfylls delvis

Den ordinarie riktade tillsynen på skolor och förskolor innefattar bl.a. kontroll av bullernivåer, ventilation och hygienrutiner. Under 2021 kommer troligen inte all planerad tillsyn att kunna utföras. Miljöförvaltningen har genomfört 31 inspektioner under perioden, vilket är hälften

jämfört med tidigare år. Orsaken till detta är svårigheter att boka inspektioner på grund av den rådande pandemin, att tid behöver läggas på anpassningar till det uppgraderade ärendehanteringssystemet och personalomsättning. Under 2021 kommer extra fokus läggas på UV-skydd vid förskole- och skolgårdar. Såsom tidigare är det höga bullernivåer och bristande ventilation som dominerar anmärkningarna i tillsynen. Avseende livsmedelskontroll så kontrollerar förvaltningen att hantering av livsmedel på förskolor utförs säkert.

För närvarande går det inte att ta fram statistik ur förvaltningens nya ärendehanteringssystem gällande hur många skolor och förskolor som har mätt radonhalter och har under 200 Bq/m³. Däremot står det redan klart att årets mål inte kommer att kunna nås. Det beror på att det tillkommit verksamheter och dessa har inte radonmätts ännu. Fler skolor och förskolor som ska kontrolleras med avseende på mätning av radon återstår därför och därmed blir den procentuella andelen mätta och klara verksamheter lägre. Planen är att en tillförlitlig prognos rörande årets mål ska kunna presenteras i tertialrapport 2.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m ³ luft.				91		94 %		2021
Analys								
Målet bedöms inte kunna nås då nya skolor och förskolor tillkommit och den procentuella andelen radonmätta verksamheter således blir lägre.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet.

Fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor får ta del av och involveras i relevanta ärenden där det är möjligt. Inför remisser av för rådet relevanta program har förvaltningen för avsikt att inför remissrunda ge rådet en föredragning om det föreslagna programmet, för att skapa möjlighet att inhämta rådets synpunkter. I slutet av maj kommer förvaltningens handläggare att besöka det gemensamma rådsmötet mellan fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens råd för funktionshinderfrågor samt idrottsnämndens råd för funktionshinderfrågor för att informera

om förvaltningens pågående arbete med tillgängliggörande av stadens naturreservat.

Nämndmål:

1.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

● Uppfylls helt

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet. Förvaltningen följer även en arbetsgång med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter, där aktiva åtgärder för 2021 formulerades vid årets början.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

◆ Uppfylls delvis

Miljöförvaltningens arbete bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i tillsynen identifiera brister i inomhusmiljön på äldreboenden och säkerställa att bristerna åtgärdas. Ingen hälsoskyddstillsyn har hittills genomförts på äldreboenden med hänsyn till risk för spridning av covid-19 till känsliga grupper. Kontroll av hantering av livsmedel har dock kunnat utföras på distans.

Nämndmål:

1.5.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

◆ Uppfylls delvis

För att säkerställa en sund inomhusmiljö för stadens äldre genomför miljöförvaltningen tillsyn på äldreboenden under året. Fram till nu har ingen hälsoskyddstillsyn utförts på grund av pågående pandemi. Tillsynen kommer att utföras under hösten under förutsättning att tillsyn kan utföras på ett säkert sätt utifrån smittspridning av covid-19. Miljöförvaltningen kontrollerar även att hantering av livsmedel på äldreboenden utförs säkert. När besök inte kan utföras på plats genomförs kontrollen digitalt på distans.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bidrar genom sitt arbete i stadsplaneringen, i tillsynen, i samordningsgrupper och i olika projekt till att säkerställa en långsiktig hållbarhet, en robust grönstruktur, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, god ljudmiljö, miljö kvalitetsnormer för luft och vatten, minskad kemikaliepåverkan samt bibehållna ekosystemtjänster. Miljöprogram med tillhörande handlingsplaner samt stadens Agenda 2030-arbete är vägledande för åtgärdsarbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar till ett gott företagsklimat, framför allt genom att fungera bra som myndighet. En väl fungerande tillsyn med tydliga regler som gäller lika för alla, hög kompetens samt gott bemötande och god service underlättar för företagen. Förvaltningen arbetar med implementeringen av näringslivspolicyn genom ett antal aktiviteter kopplade till fokusområdena.

Fokusområde 1 – Stimulera tillväxt och företagande

Under våren 2020 genomfördes projektet ”rätt väg in” i staden, och bland annat konstaterades att kontaktcenter behöver utnyttjas i större utsträckning. Förvaltningen ser därför över möjligheterna att utnyttja dessa tjänster i större utsträckning.

Fokusområde 2 – Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Förvaltningen arbetar under året med att utveckla sina e-tjänster i syfte att förenkla för företagen.

Livsmedelskontrollen arbetar under året med att förbereda inför övergången till efterhandsdebitering. Det nya regelverket finns nu på plats och möjliggör en övergång redan 2022, även om kommuner måste ha infört efterhandsdebitering senast 2024. I enlighet med beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden i april förbereder därför miljöförvaltningen för en övergång vid årsskiftet 2021/2022. Även näringslivet har uttryckt önskemål om en så tidig övergång som möjligt.

Fokusområde 3 – Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

För att säkerställa goda förutsättningar och rättvisa villkor för företag i staden utvecklar förvaltningen ständigt sitt arbete mot brottslig verksamhet, bl.a. genom arbetet med matfusk.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	81			83		79	73	2021
Analys								
Indikatorn avser företagens svar på frågan "Hur nöjd var du med hanteringen av ditt ärende i sin helhet?" Sammantaget för livsmedels- och miljöbalkstillsyn. Statistik presenteras med ett års eftersläpning vilket innebär att rapporteringen 2021 avser år 2020. Separerade resultat på ovanstående fråga är för livsmedelskontroll 81 och för miljöbalkstillsyn 85. Sammantaget NKI för livsmedelskontroll under 2020 uppgick till 79, motsvarande resultat för miljöbalkstillsyn är 84.								

Nämndmål:

2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

 Uppfylls helt

Nämndens båda myndighetsområden har under de senaste åren visat mycket goda resultat i de årliga NKI-mätningarna (Nöjd Kund Index). Resultatet för miljö- och hälsoskydd uppgår under 2020 till 84 (där motsvarande resultat för 2019 var 82) och livsmedelskontroll når ett resultat om 79 (82).

Till tertialrapport 1 kan tyvärr flera av nämndens serviceindikatorer inte redovisas. Vid årsskiftet 2020/2021 genomförde förvaltningen en omfattande uppgradering av verksamhetssystemet Ecos och på grund av förseningar är samtliga uppföljningsmoduler ännu inte färdigställda. Förvaltningens bedömning är dock att arbetet i stort fortgår enligt plan, med bibehållen servicenivå.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Anmälan om misstänkt matförgiftning handläggs senast arbetsdagen efter inkommen anmälan				93,6 %		90 %		Tertial 1 2021
Analys								
På grund av en omfattande uppgradering av verksamhetssystemet Ecos är samtliga uppföljningsmoduler ännu inte färdigställda vilket medför att samtliga indikatorer inte kan rapporteras i tertialrapport 1. Förvaltningens bedömning är dock att arbetet i stort fortgår enligt plan, med bibehållen servicenivå.								
 Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	100 %			91,1 %	90 %	90 %		Tertial 1 2021
Analys								
På grund av en omfattande uppgradering av verksamhetssystemet Ecos är samtliga uppföljningsmoduler ännu inte färdigställda vilket medför att samtliga indikatorer inte kan rapporteras i tertialrapport 1. I utfallet för denna indikator inkluderas enbart en av två berörda tillsynsavdelningar. Förvaltningens bedömning är dock att arbetet i stort fortgår enligt plan, med bibehållen								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
servicenivå, trots periodvis längre handläggningstider med anledning av arbete med anpassningar av det uppgraderade verksamhetssystemet.								
 Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	84			84		80		2021
Analys								
Indikatorn avser företagens sammanvägda svar avseende upplevd kompetens. Sammantaget för livsmedels- och miljöbalkstillsyn. Statistik presenteras med ett års eftersläpning vilket innebär att rapporteringen 2021 avser år 2020. Separerade resultat avseende upplevs kompetens är för livsmedelskontroll 81 och för miljöbalkstillsyn 86.								
 Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	100 %			100 %	100 %	95 %		Tertial 1 2021
 Miljörapporter besvaras senast 30 juni.				88,7 %		95 %		Tertial 1 2021
Analys								
På grund av en omfattande uppgradering av verksamhetssystemet Ecos är samtliga uppföljningsmoduler ännu inte färdigställda vilket medför att samtliga indikatorer inte kan rapporteras i tertialrapport 1. Förvaltningens bedömning är dock att arbetet i stort fortgår enligt plan, med bibehållen servicenivå.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Uppfylls helt

Förvaltningen har fortsatt sitt aktiva arbete för att staden ska uppnå målen för bostadsförsörjningen, där en hållbar och hög genomförandetakt är särskilt prioriterat. Förvaltningen bidrar till att säkerställa en långsiktig hållbarhet och hälsosam miljö, en robust grönstruktur, förbättrad vattenkvalitet, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning och god ljudmiljö. Förvaltningen arbetar, genom den förvaltningsövergripande modellen Ledstången, för att miljöfrågorna ska beaktas i ett tidigt skede av planeringen och att staden kan skapa en attraktiv, miljö- och klimatsmart stad.

Nämndmål:

2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

Uppfylls helt

Förvaltningen har en fortsatt aktiv roll i stadsplaneringen, i tidiga skeden samt under detaljplaneringen, genom att bistå med expertkunskap inom miljö och hälsa samt hjälpa till

med avvägningar för en hållbar stadsutveckling. Förvaltningen arbetar också för att utveckla samverkan med stadsbyggnadskontoret i bygglovsskedet, exempelvis vad gäller tillfälliga förskolor/skolor och strandskydd.

Förvaltningen ser att stadsplaneringen fortsätter i en hög takt trots den pågående pandemin. Några av de större projekt som har påbörjats eller utvecklats under första kvartalet och där förvaltningen haft en bidragande roll är detaljplanen för Lövstaverket samt ett antal program i söderort bland annat för Södertäljevägen, Fruängen och Gullmarsplan.

Förvaltningen ansvarar för att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster i samverkan med berörda förvaltningar och bolag. De lokala åtgärdsprogrammen utgör, tillsammans med stadens dagvattenstrategi, åtgärdsnivå och riktlinjer för hållbar dagvattenhantering, viktiga planeringsunderlag i stadsbyggnadsprocessen för att visa hur staden avser följa miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Förvaltningen har medverkat vid framtagandet av ett förslag till handlingsplan för klimatanpassning, där arbetet leds av kommunstyrelsen. Förvaltningen utgör även expertstöd i det fortsatta arbetet med lokala åtgärdsplaner för skyfallshantering som leds av trafikkontoret. På Miljöbarometern har en ny temasida skapats, där de olika FoU-projekten om klimatanpassning som förvaltningen har medverkat i redovisas samlat.

Förvaltningen samordnar också stadens arbete med att implementera stadens handlingsplan för biologisk mångfald. I handlingsplanen ingår att uppmärksamma frågan i stadens olika processer, bl.a. i stadsplaneringen. Arbeta har även inletts med att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP). Dessa syftar till att förstärka Stockholms biologiska mångfald och blågröna infrastruktur genom konkreta förslag på åtgärder i både bostadsnära natur och i friluftsområden. Åtgärdsprogrammen kan även bli viktiga planeringsunderlag för t.ex. ekologiska kompensationsåtgärder i stadsbyggnadsprocessen.

Projektet Hållbarhet blir standard har pågått ett år och en första skiss på analysmetod är framtagen, principer för samverkan är klarlagda och de medverkande städerna har identifierat hållbara lösningar från pilotprojekt som både har blivit standard och som borde bli standard. Med hjälp av dessa kan projektet ta nästa steg för att effektivisera implementering av goda resultat som bidrar till hållbar utveckling och klimatsmarta städer.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

● Uppfylls helt

Förvaltningen är engagerad i Elektrifieringspakten med syfte att främja ökad laddinfrastruktur för laddbara personbilar och lastbilar i Stockholm. En plan för hållbar mobilitet är under framtagande med fokus att hitta åtgärder som gör det lätt att resa hållbart och att ha god mobilitet även utan egen bil i Stockholm. Förvaltningen ska vidare engagera sig i arbetet med att uppdatera framkomlighetsstrategin som trafikkontoret ansvarar för.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare (ton CO ₂ e per invånare)				0,96 Ton CO ₂ / inv		0,96 Ton CO ₂ / inv	0,96 ton CO ₂ e/i nv	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafikinämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse med krav på minst 20 % laddplatser	2021-01-01	2021-12-31	
  Trafikinämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stads Parkerings AB ta fram nya mål och handlingsplaner för publik laddinfrastruktur efter 2022	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

 Uppfylls helt

Antalet laddbara fordon i Stockholm ökar stadigt och utgör cirka 10 procent av fordonsflottan. Eftersom reduktionsplikten krävde ytterligare en procent biodrivmedel 2020 som låginblandning mot vad som krävdes året innan bör även biodrivmedelsanvändningen ha ökat (här finns en eftersläpning i tillgänglig statistik så detta har inte kunnat verifieras ännu).

Stadens flotta består till 99 procent miljöbilar och andelen laddbara fordon ökar. Fleet managerfunktionen har genomfört en förnyad konkurrensutsättning för avrop personbilar och lätta lastbilar under år 2021. Det är framförallt elbilar som kommer att avropas och den förnyade konkurrensutsättningen har givit bra rabatter gällande inköp/leasing. Elbilspoolsupphandlingen (elpersonbilar och lätta ellastbilar) har vunnit laga kraft och kommer att börja introduceras senare i år. Elbilpoolen kommer att vara öppen och tillgänglig för alla som är intresserade (förvaltningar, bolag, privatpersoner och företag m.fl.). En hyrbilsupphandling pågår. Två laddhybrider har konverterats från el-bensin till el-etanol för att demonstrera och lära inför att regeringen eventuellt inför en konverteringspremie till år 2022. En biodrivmedelstjänst – ”Byt bränsle!” lanserades också under maj månad.

Förvaltningen arbetar för en ökad regional samverkan och sprider aktivt kunskap och information till andra kommuner, företag och privatpersoner med syftet att öka andelen miljöfordon och förnybara drivmedel i Stockholm.

Arbetet inom de externfinansierade projekten fortlöper enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel sålda förnybara drivmedel i länet per år.				34 %		37 %		2021

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Uppfylls helt

Det ligger i stadens intresse att det finns förutsättningar för ett rikt kulturliv och möjligheter att bedriva kulturevenemang, livescener och klubbverksamhet samt bedriva restaurang- och barverksamhet med musik. Detta måste dock vägas mot invånarnas rätt till lugn och ro i sin bostad och möjlighet till en fredad nattsömn. Under 2020 tog förvaltningen fram en bullervägledning för musikverksamhet enligt nämndens budgetuppdrag. Vägledningen ska vara ett stöd i planeringen och driften av konsert-, evenemangs-, och klubbverksamheter såväl inomhus som utomhus och miljöförvaltningen ska vid behov vara ett stöd i tillämpningen av vägledningen. Vägledningen ska underlätta för en levande stad med minskad risk för störningar för de boende.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ska leda, samordna och under 2021 påbörja etableringen av en ny kulturplats i Snösättra industriområde i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden och i dialog med aktörerna i Snösättra	2021-01-01	2021-06-30	

Nämndmål:

2.4.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

Uppfylls helt

Förvaltningen hanterar årligen ett stort antal klagomål på konsert-, evenemangs- och klubbverksamheter. Under 2020 har det varit färre klagomål på denna typ av evenemang på grund av den rådande pandemin, men klagomålen förväntas öka när smittspridningen avtar och verksamheterna kan återuppta sina evenemang.

Förvaltningen fortsätter delta i implementeringen av stadens handlingsplan med tillhörande vägledningar och åtgärder för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft. Härvid bistår förvaltningen med kunskap om hur verksamheter kan samlokaliseras med bostäder på ett sådant sätt att risk för olägenhet för

människors hälsa minimeras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Målet innefattar större delen av nämndens verksamhetsområde inom ramen för miljöbalkens tillämpningsområde. I målet innefattas tillsyn enligt miljöbalken, miljö- och luftövervakning, vattenförvaltning, kemikalie- och energirådgivning samt proaktiv projekt- och programverksamhet som syftar till att bidra till att Sveriges och stadens miljö- och klimatmål kan nås.

Förvaltningen har utgjort kompetensstöd i samverkan med samtliga förvaltningar och bolag som berörs av målen i stadens miljöprogram 2020-2023 och stadens handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040. Förvaltningen har samverkat med näringsliv samt akademi och branschforskningsinstitut som IVL och KTH i olika utvecklingsprojekt. Inom EU-finansierade utvecklingsprojekt har samverkan skett med andra europeiska städer, akademiska institutioner och företag. Digital innovation har varit och är ett ökande område inom utvecklingsprojekten med allt mer digitala lösningar t.ex. för energieffektivisering, delningsekonomi och mobilitetstjänster. Inom energi- och klimatrådgivningen (EKR) har förvaltningen samverkat med övriga kommuner i regionen samt med energikontoret på STORSTHLM. Lokalt i Stockholm har EKR utvecklat ett innovativt digitalt rådgivningsverktyg som har använts och används i andra delar av landet för rådgivning på distans i samband med covid-19. Förvaltningen har också samverkat inom olika internationella nätverk som Eurocities, POLIS, CNCA och C40.

Förvaltningen har nyligen fått delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupp Energy Efficiency and Climate Change vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Kommunikationsarbete gentemot stockholmare har skett genom informationskampanjer för att testa cykel som alternativ till bil och att tanka biobränsle.

Förvaltningen arbetar aktivt för att nå målen i miljöprogrammet bland annat genom att ta fram tematiska handlingsplaner och åtgärdsprogram enligt uppdrag i kommunfullmäktiges budget. Senast antagen är handlingsplanen för biologisk mångfald där arbete påbörjats med att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram. Sedan tidigare finns även stadens kemikalieplan och handlingsplan för god vattenstatus. Planerna och programmen lägger grunden för att peka ut vad de olika aktörerna i staden behöver göra för att nå målen i miljöprogrammet. Miljöförvaltningen samordnar även vattenförvaltningsarbetet och arbetet med biologisk mångfald och erbjuder stöd till förvaltningar och bolag via stadens kemikaliecentrum. Förvaltningen har bistått serviceförvaltningen i arbetet för mer hållbara upphandlingar genom deltagande i kategoristyrningsteam och -råd för el, vitvaror, livsmedel och lokalvård. Förvaltningen ansvarar för kategoriteamet Fordon.

Mer utförliga beskrivningar om vad förvaltningen arbetar med för att nå målen i miljöprogrammet finns under respektive nämndmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel badplatser med bra badkvalitet				75 %		Minst 92 %	92 %	2021
  Andel vattenförekomster som följer miljö kvalitetsnormerna för ekologisk status				14 %		35 %	35 %	2021
Analys								
Orsaken till svårigheterna att nå miljö kvalitetsnormerna är dels att det fysiska åtgärdsarbetet inte har påbörjats i tillräcklig utsträckning för att minska påverkan på stadens vattenförekomster. Vidare behöver normsättningen utvecklas så att den bättre speglar de naturliga förutsättningar i stadens vatten samt de svårigheter som åtgärder i urban miljö medför. Förvaltningen arbetar aktivt med att både öka åtgärds genomförandet och för dialog med Vattenmyndigheten om utvecklingen av miljö kvalitetsnormerna.								
  Andel vattenförekomster som följer miljö kvalitetsnormerna för kemisk status				14 %		30 %	30 %	2021
Analys								
Orsaken till svårigheterna att nå miljö kvalitetsnormerna är dels att det fysiska åtgärdsarbetet inte har påbörjats i tillräcklig utsträckning för att minska halterna av miljögifter som når stadens vattenförekomster. Vidare behöver normsättningen utvecklas så att den bättre speglar de naturliga förutsättningar i stadens vatten samt de svårigheter som åtgärder i urban miljö medför. Förvaltningen arbetar aktivt med att både öka åtgärds genomförandet och för dialog med Vattenmyndigheten om utvecklingen av miljö kvalitetsnormerna.								
  Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft				2 dygn		Max 7 dygn	Max 7 dygn	2021
  Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft				11 Dygn		Max 35 dygn	Max 35 dygn	2021
  Antalet kemiska produkter i stadens verksamheter som innehåller utfasningsämnen				118 st		91 st	91	2021
Analys								
Minskningen av antalet produkter har inte gått så fort som de uppsatta målvärdena, eftersom fler och fler verksamheter har registrerat sina produkter och det totala antalet produkter således har ökat. Därtill har Kemikalieinspektionen uppdaterat kriterierna för utfasningsämnen vilket har inneburit att ett stort antal nya produkter nu ingår i indikatorn. Allt detta gör att ett omtag om indikatorn och målvärdet behöver göras till kommande år. Ett underlag för detta har lämnats till stadsledningskontoret.								
  Minskning av CO2e till 2023						48 372	Tas fram av nämnd/ bolagss tyrelse	2021
Analys								
Minskningen under 2020 härrör primärt till effekter av minskad oljeanvändning. Effekter av åtgärder inom vägtrafiken har inte kunnat bedömas 2020. Förvaltningen bedömer det som osäkert om målet kan nås inom vägtrafikens beting.								
  Timmedelvärde för kvävedioxid i luft SLB						Max 175 timmar	Max 175 timmar	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Miljömålet för timmedelvärdet klarades inte på alla gator i Stockholm som förvaltningen mäter kontinuerligt på år 2020. Halterna är visserligen låga inledningsvis år 2021 men det är oklart om målet nås 2021.								
 	Totalt köpt energi i stadens verksamheter			1 882 GWh		1 945 GWh	1945 GWh	2021
Analys								
Indikatorn avser hela staden, inte miljöförvaltningens energianvändning..								
 	Utsläpp per invånare (ton CO2e per invånare)			1,9 Ton CO2 / inv		Max 1,8 Ton CO2 / inv	1,8 ton CO2e / inv	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden kartlägga utbildningsbehov kopplade till stadens mål om att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad 2040 och en fossilbränslefri organisation 2030	2021-01-01	2021-12-31	
  Exploateringsnämnden ska, tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser initiera ett projekt med EU-finansiering som ska möta behoven i klimatomställningen	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska enomföra en uppföljning av kranmärkningen av stadens verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska implementera handlingsplan för minskad plastanvändning	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden ta fram en handlingsplan för hur långsiktiga investeringar i solpaneler på stadens fastigheter skulle kunna användas för att såväl minska stadens energikostnader och reducera stadens fossila avtryck.	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31	
  Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda upphandlingskrav gällande måltidstjänster i syfte att minska miljö- och klimatpåverkan	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden, utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatmärkning för inköpssystem med tillhörande arbetssätt	2021-01-01	2021-12-31	
  SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i Miljöbyggnad Silver och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogram tillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden.	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

2.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

 Uppfylls helt

Samtliga fullmäktiges aktiviteter och övriga budgetuppdrag i budget 2021 där förvaltningen har huvudansvar har påbörjats eller är i planeringskedet.

Processen med uppföljning av klimatbudgetens beting har testas för första gången. Processen har varit mycket personalkrävande. Förvaltningen ser ett behov av att fortsatt bistå stadsledningskontoret med vidareutveckling av processen för uppföljning liksom vidareutveckling av stödmaterial till genomförandeansvariga.

Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta en kostsamordnande funktion med ansvar för samordning och styrning av livsmedel. Förvaltningen ser det som mycket viktigt att den kostsamordnande funktionen inrättas för att samordna arbetet med genomförandet av stadens matstrategi, samt bidra till att i staden etablera det utvecklingsarbete inom upphandling och inköp som genomförs inom kategoriteamet för måltider och livsmedel.

Nämndmål:

2.5.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

 Uppfylls helt

Mätningarna av kvävedioxid vid stadens gatustationer har under de senaste åren visat på en nedåtgående trend. Förnyelse av fordonsparken har stor betydelse för halterna av kvävedioxid. Under senare år har diesel- och bensinpersonbilarna minskat samtidigt som elbilar och elhybridbilar har blivit fler. Åtgärder mot pågående pandemi påverkar dessutom mängden vägtrafik på såväl på innerstadsgator som på E4/E20 och bidrar till lägre utsläpp och halter av

luftföroreningar. År 2021 kommer miljö kvalitetsnormen klaras för kvävedioxid i Stockholm. Det finns även goda förutsättningar att klara miljö kvalitetsmålen.

Mätningarna av partiklar, PM10, har under det senaste decenniet även visat på en kraftigt nedåtgående trend. Förutom den intensiva städningen och dammbindningen som påbörjades vintern 2013/2014 har också dubbdäcksanvändningen minskat. Det beror bland annat på att dubbdäcksförbud har införts på ett flertal innerstadsgator. Miljö kvalitetsnormen för PM10 kommer sannolikt att klaras i Stockholm trots högre halter jämfört med samma period år 2020. Miljö kvalitetsmålen kommer sannolikt inte att klaras. Högre halter 2021 beror på att vintern har varit kallare och snörikare än förra året vilket genererat mer vägdamm på vägbanorna. Trafikkontoret har dessutom lagt ut mer sand jämfört med förra vintern och tidig vårstädning har försvårats av frostnätter långt in i april. Hur halterna kommer utvecklas under våren beror på kommande väder. Vid kraftig solinstrålning minskar effekten av trafikkontorets dammbindningsåtgärder.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Förvaltningen har en aktiv roll vid framtagande samt uppföljning av åtgärdsprogram för luft och buller. Förvaltningen deltar aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö. Planerade aktiviteter är påbörjade. Åtgärdsprogram för kolmonoxid fastställdes den 25 januari. Åtgärdsprogrammet gäller specifikt för Sveavägen och miljöförvaltningen kommer att följa upp ett antal av åtgärder i programmet.

Förvaltningen har tillsammans med trafikkontoret arbetat med att prioritera åtgärder inom åtgärdsprogram mot buller 2019-2023. En rapport med beskrivning av åtgärder har publicerats och genomförande inleds under våren. Rapporten innehåller även en utförlig faktadel och sammanställning av de åtgärder som finns att tillgå i arbetet med att begränsa trafikbuller.

Nämndmål:

2.5.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning, planering och framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP). Arbetet sker i nära samarbete med framförallt Stockholm Vatten och Avfall AB, andra kommuner samt vattensamarbeten. Under våren har LÅP Drevviken, Långsjön och Råcksta träsk antagits av berörda nämnder och Stockholm Vatten och Avfalls styrelse. Totalt har därmed fyra LÅP antagits och LÅP för Ulvsundasjön, Kyrksjön samt Sicklasjön-Järlasjön planeras att antas innan sommaren.

Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärdsprogram genom styrgruppen och samordningsgruppen för god vattenstatus.

Förvaltningen har under våren även påbörjat arbetet med en utökad kommunikation kring vattenrelaterat åtgärdsarbete.

Nämndmål:

2.5.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning av stadens nyligen antagna handlingsplan för biologisk mångfald. I detta arbete ingår framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald (SÅP). Arbetet sker i nära samarbete med framförallt stadsdelsförvaltningarna och trafikkontoret. Tre av fem planerade SÅP har påbörjats och en fjärde kommer att påbörjas hösten 2021. Det femte åtgärdsprogrammet påbörjas våren 2022.

Förvaltningen har tagit fram en utbildning i naturvårdande skötsel som under våren kommer att utvecklas till en webbutbildning som ska kunna möjliggöra självstudier i naturvårdande skötsel för såväl entreprenörer som stadens egen personal. Underlag för kravställan vid upphandling av naturvårdande skötsel kommer under året att tas fram i samverkan med stadsdelsförvaltningar och trafikkontoret.

Förvaltningen har uppdaterat stadens biotopkarta och bedriver för närvarande ett utvecklingsarbete som ska möjliggöra förändringsanalyser.

Kontakt med kommunala bolag samt med stadens naturskolor kring åtgärder för biologisk mångfald har tagits för att undersöka möjliga samarbeten och samverkan.

Tillsynen av stadens skyddade områden görs enligt tillsynsplan. Arbetet med inrättande och utredning av nya reservat samt biotopskyddsområden sker enligt verksamhetsplanen. Ett ärende gällande samråd om utvidgning av Årstaskogens naturreservat har lyfts till miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden under våren 2021. Ett ärende gällande inrättande av Hagsätraskogens naturreservat lyfts i kommunfullmäktige innan sommaren.

Nämndmål:

2.5.5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen arbetar för att stadens egna verksamheter liksom näringsliv och konsumenter ska kunna verka för miljöprogrammets mål om ett giffritt Stockholm. Särskilt fokus är att minska barns, ungas och gravidas exponering.

Genom kemikaliecentrum erbjuds verksamheterna stöd och vägledning. Utredningar och analyser av material genomförs för att identifiera effektiva arbetssätt, relevanta krav på produkter och kemikaliesmarta val. Förvaltningen bedriver även övervakning av miljögifter i inomhusmiljön, särskilt där barn vistas. Genom olika utåtriktade kommunikationsinsatser får verksamhetsutövare och konsumenter i staden ökad kunskap om kemikalier.

Särskilt kan nämnas att arbetet med kemikaliesmarta skolor och förskolor har gått in i en ny fas. Den befintliga vägledningen för kemikaliesmart förskola och tillhörande webbutbildning

har uppdaterats. Arbetets inriktning har också breddats och en vägledning för skolor och fritidshem är under framtagande i dialog med utbildningsförvaltningen.

Bland aktiviteter som kommer att genomföras under återstoden av året kan också nämnas en kampanj om kemikalier riktad till ungdomar, material om kemikaliesmarta arbetsplatser för stadens verksamheter och en vägledning för kemikaliesmart återbruk.

Det övergripande målet för tillsynen inom kemikalieområdet är att minska spridningen av farliga kemikalier och plaster. Förvaltningen bedriver tillsyn enligt tillsynsplanen. Arbetet omfattar bl. a. företag som säljer kemiska produkter och varor med kemiska ämnen, och att i år delta i Kemikalieinspektionens nationella tillsynsprojekt om bekämpningsmedel i detaljhandeln. Återförsäljare av bekämpningsmedel och e-handlare är berörda målgrupper.

Nämndmål:

2.5.6 Inomhusmiljöer och offentliga miljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen har sedan 2016 utövat riktad bostadstillsyn med fokus på fastighetsägare med hyreshus i socioekonomiskt svaga områden. Den riktade bostadstillsynen är ett verktyg för att uppnå en sund inomhusmiljö för alla boenden i Stockholms stad med särskild inriktning på flerbostadshus. Med den riktade bostadstillsynen kan tillsyn och förbättrande åtgärder utföras i hela bostadsbeståndet till skillnad från den klagomålsdrivna tillsynen där fokus endast ligger på den enskilda bostaden som klagomålet avser. Under 2020 ställdes den riktade bostadstillsynen in efter pandemiutbrottet i mars för att inte bidra till ökad smittspridning av covid-19. För 2021 har nämnden uppdragits i budget att tillsätta en utredningsgrupp för fastighetsägare för att utreda och utvärdera den riktade bostadstillsynen i syfte att effektivisera och förbättra urval och metodik. Arbetet är påbörjat och inspektioner väntas kunna påbörjas igen efter sommaren om det bedöms vara säkert ur smittskyddssynpunkt.

Inflödet av nya klagomålsärenden fortsätter att öka. Under årets första tre månader har cirka 200 nya klagomålsärenden initierats vilket är en kraftig ökning jämfört med 2020 då cirka 140 ärenden hade initierats vid samma tidpunkt. Inflödet är det högsta sedan månatliga uppföljningar infördes i januari 2016. Andelen avgjorda ärenden med miljönytta uppgår under perioden till 51 % och andelen inkomna ärenden som inte utreds uppgår till 8 %. Antal ärenden som följs upp i andra ärenden uppgår till 13 %. Den 29 mars var cirka 700 ärenden pågående, jämfört med målet om 550 stycken.

Målet om att respons på klagomål lämnas och kontakt med störningskälla tas inom två veckor i 95 % av fallen klarades inte under det första tertialet. Under perioden uppnåddes 94,3 %. Det största skälet till att målet inte nåddes är den höga ärendeinströmningen i kombination med att tid behövde läggas på anpassningar till det uppgraderade ärendehanteringssystemet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft.				86		90 %		2021
● Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft i %.				83		83 %		2021
● Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	94,3 %			93,8 %	95 %	95 %		Tertial 1 2021
Analys								
<p>På grund av en omfattande uppgradering av verksamhetssystemet Ecos är samtliga uppföljningsmoduler ännu inte färdigställda vilket medför att samtliga indikatorer inte kan rapporteras i tertialrapport 1. I utfallet för denna indikator inkluderas enbart en av två berörda tillsynsavdelningar. Förvaltningens bedömning är dock att arbetet i stort fortgår enligt plan, med bibehållen servicenivå, trots periodvis längre handläggningstider med anledning av arbete med anpassningar av det uppgraderade verksamhetssystemet.</p>								

Nämndmål:

2.5.7 Miljö- och hälsopåverkan från Stockholms miljöfarliga verksamheter minskar

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedriver tillsyn enligt tillsynsplanen. Tillsynsplanen omfattar fler än 1430 miljöfarliga verksamheter av varierande storlek och inriktning. Målen för tillsynen inom området är att störningar och omgivningspåverkan genom utsläpp till luft, vatten och bullerstörningar reduceras så långt som möjlig och att markområden används på ett sätt som inte innebär risker för hälsa och miljö. I den löpande tillsynen ingår att granska egenkontrollen, hanteringen av kemikalier och avfall, uppföljning av miljörapporter och tidigare kända brister, villkorskontroll, att motivera till förbättrad egenkontroll och att utveckla miljöarbetet utöver lagstadgade krav.

Nämndmål:

2.5.8 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver riktad tillsyn över avfallshanteringen i olika typer av verksamheter, såsom bl.a. miljöfarliga verksamheter och restauranger. Förvaltningen hanterar även klagomål på nedskräpning och utreder misstänkt illegal hantering av avfallshantering samt kontrollerar återvinningsstationer med avseende på huvudsakligen städning och tömningsfrekvens. Under 2021 utvecklar förvaltningen tillsynen över avfallstransportörer verksamma i kommunen och över hantering av rivningsavfall. Sedan årsskiftet har förvaltningen börjat pröva dispensansökningar med anledning av matavfallsbliktoriet som trädde i kraft den 1 januari 2021. Förvaltningen arbetar även proaktivt för att stimulera en hållbar avfallshantering.

Ett viktigt mål i tillsynen av olika typer av miljöfarliga verksamheter är att stimulera till ökad återvinning av de material branschen hanterar. För verksamheter som bedriver tillstånds- eller anmälningspliktig avfallshantering, t.ex. återvinningscentraler, är det övergripande målet med tillsynen att förebygga omgivningspåverkan genom i första hand bullerstörningar, nedskräpning och dagvattenpåverkan.

I huvudsak fortlöper tillsynsarbetet enligt plan men tillsynen av restaurangers avfallshantering är fortsatt uppskjuten med hänsyn till covid-19 och de ekonomiska svårigheterna för restaurangverksamheter till följd av pandemin. Beslutet att skjuta upp inspektionerna omprövas löpande utifrån utvecklingen i samhället. Förvaltningen har tillsammans med renhållaren Stockholm Vatten och Avfall AB prognostiserat att cirka 500 ansökningar om dispens från obligatorisk matavfallsinsamling inkommer under året. I nuläget är inflödet av ansökningar dock lägre än prognostiserat. Förvaltningen kommer att kontakta verksamhetsutövare som inte har matavfallsinsamling idag för att ytterligare informera om införandet av matavfallsobligatoriet.

Nämndmål:

2.5.9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samordna arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på människa och miljö

● Uppfylls helt

Samordning av stadens plastarbete sker inom ramen för det ”plastforum” som initierades av förvaltningen under 2020. Årets första forum var välbesökt och bland annat diskuterades den plaststrategi som är tänkt att slås fast i den kommande handlingsplanen för hållbar plastanvändning (tidigare minskad plastanvändning). Förväntan är att forumet kommer kunna fylla sin funktion på ett ännu bättre sätt när de handlingsplaner som berör plastfrågan (*hållbar plastanvändning, nedskräpning och cirkulärt byggande*) väl är beslutade.

Handlingsplanen för hållbar plastanvändning har skickats på kontorsremiss under våren och presenteras för nämnden kring sommaren.

För genomförandet av handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast finns en referensgrupp med representanter från berörda förvaltningar och bolag för att utbyta erfarenheter kring aktiviteterna i handlingsplanen. Information om arbetet presenteras löpande på Miljöbarometern. Lanseringen av planen har fortsatt med information till stadsdelsförvaltningarnas miljösamordnarnätverk och förvaltningen arbetar vidare med genomförandet av de egna åtgärderna.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god budgethållning och noggrann kontroll av kostnader. Sedan den 1 juli 2020 gäller också den lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen som innebär att miljö- och hälsoskyddsnämnden från smittskyddsläkaren har övertagit rätten att besluta om åtgärder för de verksamheter som inte följer reglerna. Statlig ersättning för denna tillsyn utgår till kommunerna. Under det första tertialet har också en tillfällig ”trängselenhet” som helt fokuserar på denna tillsyn inrättats på förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Nämnden bedriver ett effektiviseringsarbete i form av fortlöpande rationaliseringar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs ständigt för att dra ner kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt. Nämnden är uppmärksam på när det går att finansiera projekt och verksamheter genom externa bidrag vilket möjliggjort mycket av utvecklingsinsatserna.

Nämnden följer sin ekonomi noggrant och vidtar nödvändiga åtgärder vid behov. I tertialrapport 1 för 2021 prognostiserar miljöförvaltningen ett resultat i balans.

Självfinansieringsgraden för tillsynsverksamheten beräknas ligga något lägre än budgeterad självfinansieringsgrad om 72 %.

Den 1 april 2021 trädde en ny förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter i kraft. Genom förordningen förändras regelverket för finansieringen av livsmedelskontrollen. Den stora skillnaden är att dagens system med förskottsdebiterade årliga avgifter ersätts med ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. I dag finansieras den ordinarie livsmedelskontrollen (vilket inbegriper planerad kontroll men inte händelsestyrd kontroll, så som uppföljande kontroll vid avvikelser eller klagomålskontroll) med årliga avgifter som betalas i förskott av alla registrerade livsmedelsföretagare för varje påbörjat kalenderår. Avgiften ska betalas oavsett om

verksamheten kontrolleras under det aktuella året eller inte. Vilken storlek på avgiften som varje företagare ska betala beräknas genom en schabloniserad riskbedömning utifrån varje kategori av företag, där kontrollbehovet räknas fram beroende på bl.a. verksamhetens art, storlek och förvaltningens erfarenhet av företaget.

Med utgångspunkt i företagens riskklassning bestäms också med vilket intervall företagen ska besökas. Företag med högre kontrollbehov (i praktiken 3 timmar eller mer/år) får besök varje år, medan företag med lägre kontrollbehov får besök med ett större intervall, dvs. vartannat, vart tredje eller vart fjärde år. Med det nuvarande avgiftssystemet betalar de dock sin årliga avgift även de år de inte får kontroll. Verksamheten får sedan en kontroll som motsvarar all den kontrolltid som de har betalat för inom det kontrollintervall som gäller för dem. Om verksamheten avslutas innan kontrolltiden har hunnit utföras utgår ingen återbetalning av avgifterna.

Genom den nya livsmedelsavgiftsförordningen blir efterhandsdebitering obligatoriskt (7 § LAF). Det innebär att avgiften för ordinarie kontroll, till skillnad från idag, ska betalas med ett helt avgiftsbelopp först efter utförd kontroll. En övergång till efterhandsdebitering möjliggör för kontrollmyndigheten att i större utsträckning än hittills lägga det faktiska antalet kontrolltimmar till grund för avgiftsberäkningen.

Övergång till det nya systemet med efterhandsdebitering påbörjas redan under året och medför ett intäktsbortfall avseende avgifter för livsmedelskontroll om 5,4 mnkr under 2021. Det vill säga att enbart verksamhetsutövare som kommer att besökas under året faktureras.

Lägre ordinarie tillsynsintäkter till följd av bl.a. inställda inspektioner och införande av efterhandsdebitering balanseras, till stor del, med statlig ersättningen för extra tillsynsinsatser för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen samt med andra effektiviseringar och omprioriteringar. Därmed bedömer förvaltningen att nämnden har möjlighet att bära det förväntade intäktsbortfallet under 2021 samt att självfinansieringsgraden återställs från och med år 2022.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			85,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2021
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			85,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2021
  Nämndens prognossäkerhet T2				-14 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2021

Nämndmål:

3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

 Uppfylls helt

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid för vilken verksamhetsutövarna har betalat, ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen utan för många objekt med fast årlig avgift sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Nödvändiga omprioriteringar inom tillsynen görs för att minska smittspridningen och skydda riskgrupper. I övrigt pågår kontrollverksamheten enligt plan, dock med vissa avvikelser.

För närvarande bedömer förvaltningen att minskning av tillsynsintäkter inom tillsyn enligt miljöbalken kommer att uppgå till 2,5 mnkr. Minskningen beror på omprioriteringar och att uppdatering av förvaltningens verksamhetssystem har tagit mer personella resurser i anspråk än förväntat. Därutöver medför en övergång från årliga avgifter till efterhandsdebitering inom livsmedelskontroll utmaningar ur såväl ett praktiskt som ekonomiskt perspektiv. Tillämpning av efterhandsdebitering avseende avgifter för ordinarie kontroll redan från och med 1 april 2021 medför ett intäktsbortfall om 5,4 mnkr för 2021 med återgång till full finansiering från 2022. Nuvarande avgiftssystem bygger på att en verksamhet som inte erhåller planerad kontroll årligen i praktiken delar upp sin betalning över två, tre eller fyra år. Systemet förutsätter dock inte att en verksamhet måste ha betalat för all sin kontroll innan kontrollen utförs. Bortfall av intäkter 2021 beror på att de verksamheter som flyttas till efterhandsdebitering år 2021 inte bidrar till finansieringen av den kontroll som utförs på de verksamheter som kvarstår med årliga avgifter 2021.

Ersättning för extra tillsynsinsatser avseende trängseltillsyn och andra omfördelningar kompenserar för intäktstapp till följd av övergången till efterhandsdebitering.

Förvaltningen har inarbetade rutiner för kontroll av arbetet inom tillsynen och följer noggrant kostnadsnivån samt att fakturerade timmar också är levererade. Utfallet följs dock upp först i verksamhetsberättelsen eftersom det först då finns kompletta uppgifter om debitering och registrering av arbetade timmar.

Taxeöversyn för taxa 2022 har gjorts och förslag till ny taxa kommer att presenteras på nämnden den 15 juni 2021.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete för att säkerställa effektiva processer med hög kvalitet. Inom ett flertal områden fungerar nämndens expertfunktioner stödjande till andra förvaltningar och bolag inom staden, inte minst inom upphandlingsområdet. Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen. Vidare strävar förvaltningen efter att vara en bra och attraktiv arbetsgivare med en god arbetsmiljö och generösa möjligheter till kompetensutveckling. Med anledning av den pågående pandemin så analyseras kontinuerligt eventuella behov av omprioriteringar i verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Aktivt Medskapandeindex	84	85	84	83		84	82	2021
● Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		90 %	90%	2021
● Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				100 %		70 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2021
● Index Bra arbetsgivare				88		87	84	2021
Analys								
Inför tertialrapport 1 har miljö- och hälsoskyddsnämnden uppmanats att antingen höja målet för Index bra arbetsgivare, alternativt beskriva varför årsmålet för 2021 ligger en punkt lägre än utfallet för 2020. Miljöförvaltningen har valt att för 2021 bibehålla samma ambitiösa mål (87) som för 2020. Målet, och därtill tidigare uppnådda resultat, är höga och målvärdet ligger tre punkter över kommunfullmäktiges årsmål. Förvaltningen anser att nuvarande målnivå är en realistisk ambition, inte minst utifrån pågående pandemi, och bibehållen målnivå ska inte tolkas som att miljöförvaltningen på något sätt skalar ned pågående arbetsgivararbete.								
● Sjukfrånvaro	2 %	0,9 %	2,5 %	2,5 %	3,2 %	3,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2021
● Sjukfrånvaro dag 1-14	0,8 %	0,6 %	0,9 %	1,2 %	1,5 %	1,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2021

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta en kostsamordnande funktion med ansvar för samordning och styrning av livsmedel	2021-01-01	2021-12-31	
 	Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden förslå organisationsförbättringar i tillstånd- och tillsynsprocesser i syfte att erbjuda en sammanhållen och förenklad myndighetsutövning. I detta ska särskilt beaktas samverkan mellan tillståndsverksamheten och stadens alkohol, narkotika, doping och tobaksförebyggande (ANDT) arbete	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen deltar i ett antal internationella samarbeten, däribland Eurocities miljöforum (med tillhörande arbetsgrupper) och trafik- och mobilitetsnätverket POLIS. Miljöförvaltningen har nyligen fått delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupp Energy Efficiency and Climate Change vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Förvaltningen deltar tillsammans med stadsledningskontoret också i CNCA-projektet Dramatically Reducing Embodied Carbon in Europe med syfte att utveckla policys för städer att minska klimatpåverkan från byggmaterial.

Inom EU:s satsning Green Deal har två projektansökningar lämnats in; EPICS (Energy Positive and Inclusive Cities) med målet att påskynda omställningen till hållbart byggande ur klimatsynpunkt samt RestorAction (Nature-based Solutions for Restoring Ecosystems and Upscaling Transformative Action Towards Climate Neutrality) som syftar till att stärka och återskapa biologisk mångfald och ekosystemtjänster i olika landskapstyper att genomföras på en rad olika demonstrationsplatser. I Stockholm utgör Järvafältet demonstrationsplats.

Nämndmål:

3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

 Uppfylls helt

Förvaltningen medverkar i kategoriteam, -råd och referensgrupper inom flera kategorier. Miljöförvaltningen ansvarar för kategoriteamet fordon och deltar också i kategoristyrnings-team och -råd för el, vitvaror, livsmedel och lokalvård för att minska miljö- och klimatpåverkan från stadens upphandlingar. Förvaltningen stöttar serviceförvaltningen i arbetet med att formulera kravspecifikationer kopplade till inköpsrelaterade åtgärder i de tematiska handlingsplanerna om ligger under miljöprogrammet – exempelvis kemikalieplanen, handlingsplan för biologisk mångfald och handlingsplan för minskad

spridning av mikroplast. Förvaltningen hjälper även löpande till vid förfrågan med fordonskrav vid olika typer av transportupphandlingar som genomförs av andra förvaltningar och bolag.

I det arbete som pågår i staden i syfte att minska miljö- och klimatpåverkan från livsmedel och måltider är förvaltningen med i dialog kring biologisk mångfald, antibiotikaanvändning m.m.

Förvaltningen har också påbörjat arbetet med att ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel. Arbetet ska ske i samverkan med trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna.

Under året kommer förvaltningen att bistå serviceförvaltningen i att utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatomärkning för stadens inköpssystem. Förvaltningen kommer exempelvis bidra med hur kemikaliesmarta val kan definieras och märkas.

Nämndmål:

3.2.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen har avropat stöd inom digitalisering för att ta ytterligare ett steg framåt i pågående digitaliseringsarbete baserat på den strategiska färdplan för förvaltningens digitalisering som togs fram under 2020. Arbetet initierats under mars och syftar till att säkerställa att förvaltningen genomför digitaliseringsresan på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, samt att förvaltningen mobiliserar rätt digitaliseringsprojekt som skapar nytta för stockholmarna och medarbetarna.

Nämndmål:

3.2.4 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

● Uppfylls helt

För att minimera risken för smittspridning av covid-19 i samhället uppmanar miljöförvaltningen fortsatt, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer, till hemarbete för de medarbetare som har arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Medarbetare har även fortsatt möjlighet till hemlåning av viss kontorsutrustning, för att tillgodose en god arbetsmiljö även i hemmet. Glädjande är att sjukfrånvaron fortfarande ligger på en stabilt låg nivå. En tillfällig enhet, med extra personella resurser för att samla tillsynen utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har också bildats. Detta har förenklat styrningen och uppföljningen av trängseltillsynsarbetet.

Förvaltningen fortsätter också att satsa på kompetensförsörjning i enlighet med den kompetensförsörjningsplan som beslutades för 2018-2023. En ledningsutvecklingsinsats för

förvaltningens samtliga chefer har inletts under våren och väntas pågå under resterande del av året. Förvaltningen fortsätter också det aktiva friskvårdsarbetet, med fokus på friskvårdsaktiviteter som kan utföras på ett ur smittspridningshänseende säkert sätt, företrädesvis på distans.

Förvaltningen uppnår i årets medarbetarenkät ett resultat på 84 vad gäller aktivt medskapandeindex (AMI). Resultaten är fortsatt goda, och AMI förbättras med en punkt jämfört med föregående år. Förvaltningen uppvisar också goda resultat i Nyckeltalsinstitutets index för attraktiv arbetsgivare och når där ett resultat på 146 (vilket är att jämföra med branschmedianen på 132). I Nyckeltalsinstitutets jämställdhetsindex (JÄMIX) når förvaltningen ett resultat på 140 (där branschmedianen är 126). Förvaltningen tillhör fortsatt den grupp av deltagande organisationer som uppnått högst resultat i kategorin ”Kartläggning av faktiska arbetsvillkor” och förvaltningen mottar därför även i år Nyckeltalsinstitutets certifikat för ”excellent arbetsgivare 2021”.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av kostnadsutvecklingen och effektiviseringskraven i budget. Det är viktigt att framhålla att nämnden måste klara detta effektiviseringskrav inom den del av budgeten som inte är tillsyn eftersom tillsynens effektivisering redan har diskonterats genom taxeöversynen. Besparingar får då göras inom den kvarvarande delen av nettobudgeten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätter att fokusera på kärnverksamheten, det vill säga tillsynen, med hög självfinansieringsgrad inom detta område.

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 130,3 mnkr. I avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,6 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från CM 2 och sedan ytterligare 7,5 mnkr i godkänd ombudgetering för överförda livsmedelskontroller enligt Kommunstyrelsens beslut om årsredovisning 2020 med uppföljning av budget för Stockholms stad. Som tabellen nedan visar uppgår den sammanlagda T1-nettobudgeten till 142,4 mnkr.

	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2021	226,4	-96,1	130,3
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram	4,6		
Omslutningsförändringar	34,1	-34,1	
Budget avstämningsärendet	265,1	-130,2	134,9
Budgetjustering/ombudgetering fr 2020	7,5		
Budget T1	272,6	-130,2	142,4

I samband med tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 142,4 mnkr, dvs. en prognos som ligger i nivå med budget. Prognosen för bruttokostnaderna för förvaltningen är 283,1 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 140,7 mnkr. Nämnden bedömer att tillsynsintäkter enligt miljöbalken kommer att minska något som följd av vissa tillsynsomprioriteringar och inställda inspektioner samt uppgradering av förvaltningens ärendehanteringssystem, som genomfördes vid årsskiftet och kräver mer personella resurser än det planerats för 2021.

Förvaltningen fortsätter med tillsynen avseende trängsel på serveringsställen utifrån lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Statlig ersättning om 15,9 mnkr erhålles för trängseltillsyn i period januari – maj 2021.

Som beskrivits ovan börjar förvaltningen tillämpa efterhandsdebitering avseende livsmedelsavgifter för ordinarie kontroll. Endast de verksamheter som kontrolleras under 2021 kommer att debiteras årliga avgifter och från och med 2022 debiteras samtliga kontrollavgifter för samtliga verksamheter i efterhand i takt med att kontrollen utförs. Detta innebär dock att intäktsbortfallet för livsmedelskontrollen under år 2021 uppskattas uppgå till

5,4 mnkr. Fördelen med införande under 2021 är att det inte kommer finnas något behov av att tillämpa parallella system för debitering av avgifter samt lägre administrativa kostnader för övergången till efterhanddebitering. Därutöver undviks det också, i stor utsträckning, att verksamheter har betalat för kontrolltid som de inte har erhållit när de byter avgiftssystem.

Förvaltningen bedömer att nämnden kan bära intäktsbortfallet utan att uppvisa underskott 2021 till följd av full finansiering för trängseltillsyn samt andra effektiviseringar och omfördelningar. Nedanstående tabell visar utfall 2020 samt differensen mellan budget år 2021 och helårsprognosen 2021.

	VB 2020	VP 2021	Prognos 2021	Diff mot VP 2021
<i>Intäkter</i>				
Plan och miljö	29,3	31,8	32,2	0,4
varav miljöbilsprojekten	4,0	5,8	5,8	0,0
Hälsoskydd	39,6	36,3	38,1	1,8
Livsmedelskontroll	57,2	46,1	51,9	5,8
Miljöanalys	2,0	0,7	2,7	2,0
SLB-analys	13,6	13,8	13,8	0,0
FC, Nämnd, Kommunikation, Verksamhetsstöd, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	2,3	1,4	1,9	0,5
Summa intäkter	144,0	130,2	140,7	10,5
<i>Kostnader</i>				
Plan och miljö	62,6	64,8	65,2	0,4
-varav miljöbilar	10,9	10,9	10,9	0,0
Hälsoskydd	43,5	45,2	47,0	1,8
Livsmedelskontroll	48,7	54,7	61,0	6,3
Miljöanalys	31,4	33,4	35,4	2,0
SLB-analys	21,0	21,8	21,8	0,0
FC, Nämnd, Kommunikation, Verksamhetsstöd, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	44,3	52,8	52,8	0,0
Summa kostnader	251,5	272,6	283,1	10,5
Netto	107,5	142,4	142,4	0,0

Differenser mot VP 2021 beror på följande:

- Plan och miljö: Något högre tillsynsintäkter och -kostnader som beror på deltagande i trängseltillsynen.

- Hälsoskydd: Lägre tillsynsintäkter beroende på att avdelningen behöver lägga stora resurser på uppdatering av verksamhetssystem ECOS2. Avdelningen får också ersättning för ökade kostnader avseende kontroller av trängsel på restauranger, uteserveringar och caféer.
- Livsmedelskontrollen: Högre tillsynsintäkter beroende på den statliga ersättningen för ökade kostnader avseende kontroller av trängsel på restauranger, uteserveringar och caféer. Lägre tillsynsintäkter beroende på införande av efterhandsdebitering under 2021.
- Miljöanalys: Högre intäkter och kostnader om 2,0 mnkr beroende på två nya externfinansierade projekt.
- Förvaltningschef: Högre intäkter för inköpskategori Fordon, som nämnden har ansvar för. Kommunfullmäktige har beslutat att kostnaderna för kategoriägarskapet ska fördelas i organisationen och att kategoriägande organisationer till del ersätts för uppdraget.

Investeringar

För år 2021 uppgår nämndens investeringsutgifter till 1,3 mnkr vilket fördelas som kostnad på flera år. Investeringarna avser framförallt utrustning för SLB-analys. Investeringarna beräknas ligga i nivå med VP 2021.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Särskilda redovisningar

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Förvaltningen har löpande under relevanta mål redovisat påverkan på miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet med anledning av spridningen av covid-19. Under detta avsnitt presenteras den samlade påverkan på nämndens verksamhet, vilket innebär att vissa delar återupprepas i nedanstående text. I februari färdigställdes också den utvärdering av förvaltningens arbete under pandemin som inleddes under föregående år. Utvärderingen presenterades för miljö- och hälsoskyddsnämnden vid nämndens sammanträde i februari.

Förvaltningen fortsätter med tillsynen avseende trängsel på serveringsställen utifrån lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Under våren har en tillfällig enhet, med extra personella resurser, bildats för att samla denna tillsyn som tidigare delades mellan tillsynsavdelningarna. Detta har förenklat styrningen och uppföljningen av trängseltillsynsarbetet och ger också bättre planeringsförutsättningar för ordinarie tillsyn och minskar således risken för undanträngningseffekter. Statliga medel erhålles också för trängseltillsynen.

Ordinarie tillsyn fortgår i stort enligt plan även om viss tillsyn, exempelvis hälsoskyddstillsyn på äldreboenden, fortsatt inte utförs för att minska risken för smittspridning. Antalet ombokade tillsynsbesök är fortsatt relativt hög, då många besök inom vissa tillsynsområden bokas om på verksamhetsutövares begäran på grund av oro för smittspridning. Där tillsynen så tillåter utförs också inspektioner på distans. I enlighet med det lättnadspaket för det lokala näringslivet som presenterades i mars 2020 avvaktar förvaltningen fortfarande med tillsyn inom ett fåtal tillsynsområden, exempelvis vad gäller tillsynen av restaurangers avfallshantering. Merparten av den tillsyn som förvaltningen inledningsvis avvaktade med har dock kunnat återstartas. Den tillsynsskuld inom livsmedelskontrollen som uppkom under 2020 på grund av omprioriteringar till förmån för trängselutredningen hanteras parallellt med planerad kontroll för året, med stöd av extra personella resurser.

Förvaltningen förbereder, i enlighet med beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden i april, också för införandet av efterhandsdebitering av livsmedelskontrollens avgifter. Den 1 april 2021 trädde en ny förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter i kraft. Genom förordningen förändras regelverket för finansieringen av livsmedelskontrollen. Förvaltningen har utvärderat möjliga alternativ och kommit till slutsatsen att den bästa lösningen är att efterhandsdebitering tillämpas fullt ut från och med 2022, men att åtgärder vidtas redan under 2021 för att förebygga att avgifter tas ut av verksamheterna under innevarande år för kontroll som inte kommer att kunna utföras. Efterhandsdebitering ska vara fullt tillämpat i samtliga kommuner senast 2024, men förvaltningen ser att en övergång så snart som möjligt vore önskvärd, både ur verksamhetsmässigt och ekonomiskt hänseende. Eftersom även näringslivet har efterfrågat en så tidig övergång som möjligt anser förvaltningen att det är extra angeläget att genomföra förändringen redan till nästa årsskifte, också som en åtgärd för att ytterligare underlätta för företagare verksamma i en bransch som påverkas av pandemin.

Förvaltningen har också senarelagt ett antal informations- och kommunikationsaktiviteter, och där det har varit möjligt har seminarier och andra informationstillfällen gjorts digitala. Eventuella behov av omprioriteringar i verksamheten analyseras kontinuerligt.

Miljöförvaltningen uppmanar fortsatt till hemarbete för de medarbetare som har arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Medarbetare har även fortsatt möjlighet till hemlånning av viss kontorsutrustning, för att tillgodose en god arbetsmiljö även i hemmet. Sjukfrånvaron ligger fortfarande på en stabilt låg nivå.

Vad gäller de ekonomiska effekterna påverkas tillsynsverksamheten med ökade kostnader beroende på det extra uppdraget för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Ersättning genom den statliga kompensationen kopplad till pandemin som betalas ut till kommunerna balanserar dock denna kostnadsökning.

Fakturerade fasta årliga avgifter för livsmedelskontroller som inte kunde utföras 2020 på grund av pandemin hanteras med en temporär förstärkning av personella resurser i form av visstidsanställningar under 2021. Det kommer påverka förvaltningens ekonomi med 7,5 mnkr och finansieras med den godkända ombudgeteringen.